શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્ જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

સા વિદ્યા યા વિમુક્તયે

C/o. શાહ ગોવિંદજી વીરમ, ફેક્ટરી કમ્પાઉન્ડ, મોંઢા રોડ, ઔરંગાબાદ - ૪૩૧ ૦૦૧

સમ્યગ્જ્ઞાન પરિચય

Answer sheet

◆◆◆ અભ્યાસક્રમ જવાબ પત્ર ◆◆◆ ૨

એનરોલમેન્ટ નંબર SY Gujrati

अभ्यास -2

ગામ 2020-21

વિદ્યાર્થીનું નામ

પ્રશ્ન-૧ ખાલી જગ્યા

(૧)	વિજ્ઞાન
(૨)	ચાર ઘડી
(૩)	ગમિક શ્રુત
(૪)	સુખ
(૫)	વ્યંજનાવગ્રહ
(૬)	અહિંસામય
(૭)	ઉપાંશુ
(૮)	અનાહત
(૯)	સહભદ્ર
(૧૦)	ભક્તપાણ વ્યવચ્છેદ
(૧૧)	સાત સાગરોપમ
(૧૨)	સુખ-દુઃખ
(૧૩)	નિરૂપક્રમ
(૧૪)	દાન
(૧૫)	આત્માનુભુતિ
(૧૬)	નિષધ
(૧૭)	અણુવ્રત
(૧૮)	અવધિજ્ઞાન
(૧૯)	પાપનું વિનાશ
(૨૦)	ભયભીત

પ્રશ્ન-૨ એક જ શબ્દમાં

(૧)	બેઇન્દ્રિય
(૨)	શ્રી નંદીષેણજી મહામુની
(૩)	હેતુવાદોપદેશિકી
(૪)	મનઃ અપાય
(૫)	૯૦૩૬
(૬)	સદ્ગતિ
(૭)	લબ્ધઅક્ષર શ્રુત
(૮)	મહાવિદેહ
(૯)	શંકર
(૧૦)	આધ્યાત્મિક
(૧૧)	અંગબાહ્ય શ્રુત
(૧૨)	બોધ
(૧૩)	ભાષ્ય-જાપ
(૧૪)	શ્રી શાંતિનાથ ભગવાન
(૧૫)	સમણી વિહાર
(૫)	ઉપમારહિત
(૬)	પરિધિ
(૭)	ત્રૈસઠ
(૮)	રોગ
(૯)	નિષધ-પર્વત
(૧૦)	ત્યાં / તેમાં
(૧૧)	હંમેશા
(૧૨)	બીજા-બાજુનાં
(૧૩)	વ્યંજનાવગ્રહ
(૧૪)	મતિજ્ઞાન
(૧૫)	વિસ્તાર વાળા
(૧૬)	અથવા
(૧૭)	કીર્તન
(૧૮)	સાદિ શ્રુત
(૧૯)	અર્થાવગ્રહ
(૨૦)	એકસો નેવું

પ્રશ્ન-૩ શબ્દનો અર્થ

(૧)	ધીરજ
(૨)	પ્રમાણ
(૩)	શ્રુતજ્ઞાન
(૪)	હરિવર્ષ

પ્રશ્ન-૪ જોડકાં જોડો

(૧)	૮	(૬)	૯
(૨)	૫	(૭)	૬
(૩)	૧૦	(૮)	૪
(૪)	૭	(૯)	૩
(૫)	૨	(૧૦)	૧

પ્રશ્ન-૫ સંખ્યામાં જવાબ

(૧)	૯૨
(૨)	૨૦
(૩)	૩૨૦૦૦૦૦
(૪)	૨૮
(૫)	૮૦૮૦૮૮૦૮
(૬)	૩૦
(૭)	૫૨૬
(૮)	૯૬
(૯)	૧૦૮
(૧૦)	૬

	પ્રશ્ન-૬ ✓ કે ×		પ્રશ્ન-૭ આ વાક્ય ક્યા પાને છે તે નંબર
(૧)	✓	(૧)	૬ ૫
(૨)	×	(૨)	૨૪ ૨૩
(૩)	×	(૩)	૧૫ ૧૪
(૪)	×	(૪)	૩ ૩
(૫)	×	(૫)	૧૯ ૧
(૬)	✓	(૬)	૫ ૪
(૭)	×	(૭)	૧૧ ૧૦
(૮)	×	(૮)	૨૧ ૨૦
(૯)	✓	(૯)	૧૨ ૧૧
(૧૦)	×	(૧૦)	૧૭ ૧૬

પ્રશ્ન ૧-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૨-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૩-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૪-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૫-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૬-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૭-મેળવેલ ગુણ	+	પ્રશ્ન ૮-મેળવેલ ગુણ	=	કુલ ગુણ

રીમાર્ક ______________________ તપાસનારની સહી ______________________

પ્રશ્ન - ૮

મતિજ્ઞાન ના -

૧. શ્રોતેન્દ્રિય, ચક્ષુ, ઘ્રાણ, રસ, સ્પર્શ, અને મન એ છ ઇન્દ્રિયો વડે કરીને ઇહા એટલે આશું છે? એમ વિચારવું તે ઇહા છે, અપાય એટલે એજ છ ઇન્દ્રિય વડે કરીને તેનું નિર્ધારવું તે અપાય છે. એ છએ ઇન્દ્રિયો વડે ક્રમશઃ → ઇહા અને અપાય માં ફરક દા.ત. ① કોઈ અવાજ છે? ② એ જોસાવે છે કે તે ③ આ માણસ છે કે ઝાડ છે? ③ આ ગુલાબ ની કે મોગરા ની સુગંધ છે? ④ આ ગોળ છે કે ખાંડ? ⑤ આ સાપ છે કે દોરડુ છે? ⑥ એ સ્વપ્ન માં મેં શું જોયું? એ પ્રશ્નો ઇહા મતિજ્ઞાન ના છે, હવે ① એ જોસાવે છે. ② આ ઝાડ જ છે. ③ આ તો મોગરા ની જ સુગંધ છે. ④ આ ખાંડ જ છે. ⑤ આ સાપ જ છે. ⑥ એ સ્વપ્ન માં મંદિર જ જોયું છે. એવી રીતે નિશ્ચિત કરવું તે અપાય મતિજ્ઞાન છે.

૨. શ્રી ગૌતમ સ્વામી અનેક લબ્ધિઓના નિધાન એવા ઇન્દ્રભૂતિ ગૌતમસ્વામી લબ્ધિભંડાર હતા. એક પાત્ર માં અંગુઠો રાખી અક્ષીણ લબ્ધિ થી ૧૫૦૦ તાપસો ને પારણું કરાવ્યું. સૂર્યના કિરણો પકડી ને અષ્ટાપદ તીર્થ ઉપર ચઢ્યા હતા. જંઘાચારણ લબ્ધિ વિગેરે અનેક લબ્ધિઓ તેમની પાસે હતી. જેને દીક્ષા આપતા તેને કેવલજ્ઞાન થતું હતું. દ્વાદશાંગી ના રચયિતા હતા. ચૌદપૂર્વધર ના સ્વામી હતા.

૩. ભરતક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલા પ્રદેશ માં ૬૩ - ત્રેસઠ ખંડો છે. ① ભરત ક્ષેત્ર - ૧ ખંડ, ② હિમવંત પર્વત - ૨ ખંડ, ③ હિમવંત ક્ષેત્ર - ૪ ખંડ, ④ મહા હિમવંત પર્વત - ૮ ખંડ, ⑤ હરિવર્ષ ક્ષેત્ર - ૧૬ ખંડ, ⑥ નિષધ પર્વત - ૩૨ ખંડ છે.

૧ + ૨ + ૪ + ૮ + ૧૬ + ૩૨ = ૬૩ ખંડો ભરતક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલા પ્રદેશ માં છે.

૪. અમારા જીવન માં નવકાર મહામંત્ર ની સાધના ઠીક છે. પણ અમારું લક્ષ્ય ભૌતિક સુખો મેળવવાની નથી. પણ આધ્યાત્મિક સુખો મેળવવાની છે. નવકાર ની સાધના થી અશુભ કર્મો નો પ્રભાવ અટકી પડે છે. અને આત્મા વધારે ને વધારે નિર્મળતા પ્રાપ્ત કરે છે. આર્ત અને રૌદ્રધ્યાન થી મુક્ત થઈ ને ધર્મધ્યાન માં જોડાઈ જાય છે. મન સંસાર થી ઘટતું જાય છે. આત્મા ની નજીક પોંહચાડે છે. અમારા ભવ ને સફળ બનાવે છે. એવી નવકાર મહામંત્ર ની સાધના અમારા જીવન માં છે.

૫. પ્રાણાતિપાત વિરમણવ્રત ના અતિચાર પાંચ છે. ① બંધ - મનુષ્ય તથા પશુ આદિ જીવો ને ગાઢ બંધન થી બાંધવા. ② વધ - જીવો ને આકરા-પ્રહાર કરી ઘાયલ કર્યા હોય કે વધ થઈ ગયો હોય. ③ છેદ - વિચ્છેદ - જીવો ના નાક, કાન, વિગેરે અંગો ને કાપ્યા હોય ④ અતિભાર - આરોપણ - બળદ, ઘોડા, ઊંટ ઉપર અતિભાર નાખી ચલાવ્યા હોય. ⑤ ભત્તપાણ વ્યવચ્છેદ - પોતાના આશ્રિત મનુષ્યો અને પશુઓને સમય પ્રમાણે ખોરાક પાણી